

**United
Freelancers**
De vakbond voor zelfstandigen
zonder personeel

Webinar UF 'Jouw inkomen als freelancer'

Vragen & antwoorden

Dit is de FAQ van onze 4de webinar "Jouw inkomen als freelancer".

Voor vragen rond een nevenactiviteit als zelfstandige in bijberoep (en hoe zo'n bijberoep combineren met je hoofdberoep of een loopbaanonderbreking), lees je best deze FAQ's - [FAQ "Zelfstandige in bijberoep: wist je dit al?"](#).

Voor vragen rond uw contract met een opdrachtgever/klant (dienstverleningsovereenkomst), lees je best deze FAQ's [Contract tussen freelancer en opdrachtgever: wat moet er in staan?](#)

1. [Hoe](#) kan ik lid worden van United Freelancers?

United freelancers is een dienst van het ACV. Als je lid bent van het ACV kan je beroep doen op de dienst United Freelancers, zonder toeslag op je lidgeld, voor al je activiteiten als zelfstandige zonder personeel (hoofd- of bijberoep, in eenmanszaak of vennootschap).

Het ACV is trouwens de enige vakbond in België waar je terecht kan als werknemer én freelancer. Je kan dus altijd op ons rekenen, ook als je overschakelt van werknemer naar freelance, of als je gedeeltelijk werkt als zzp/freelance. Meer info op <https://www.hetacv.be/united-freelancers/werken-als-freelancer/waarom-lid-worden>

2. Kan ik beroep doen op UF als zelfstandige in hoofdberoep?

Jazeker. United Freelancers ondersteunt, bemiddelt en onderhandelt voor iedereen die als freelancer/zzp werkt, in hoofd- of bijberoep, als eenmanszaak of in vennootschap.

3. Hoe ervaren/betrouwbaar is United Freelancers?

United freelancers bestaat sinds mei 2019. We hebben sindsdien heel wat ervaring opgedaan om freelancers te ondersteunen: van informatie op maat, tussenkomsten en

bemiddeling bij geschillen met opdrachtgevers of administraties, onderhandeling van overeenkomsten, enz.

4. Hoe kan ik United Freelancers contacteren?

Je kan United Freelancers contacteren

- *Via onze telefonische permanentie op 02 244 31 00 (op maandag en woensdag tussen 8u30 en 12u30 en dinsdag en donderdag tussen 13u en 17u)*
- *Via e-mail : unitedfreelancers@acv-csc.be*
- *Website : www.unitedfreelancers.be of via www.hetacv.be*

5. Waarom moet ik sociale bijdragen betalen als zelfstandig in bijberoep ?

Dat is gewoon verplicht, en dit geeft je ook een sociaal statuut met sociale rechten. Als zelfstandig (hoofd- of bijberoep), moet je je inschrijven bij een sociale kas voor zelfstandigen, en driemaandelijks sociale bijdragen betalen op het netto belastbaar inkomen (inkomen min BTW en beroepskosten) van je activiteit als zelfstandige.

Sociale bijdragen zijn berekend als 20,5% van je netto belastbaar inkomen (tot een jaarlijks inkomen van 70.857,99 euro, daarna 14,16% tot 104.422,24 euro, daarna 0%).

Maar voor een zelfstandige in bijberoep, of voor gepensioneerden met een zelfstandige activiteit, bouw je GEEN enkel sociale rechten op met die bijdragen. Je krijgt er niets voor terug (je betaalt dus enkel uit solidariteit met de zelfstandigen). Dat is spijtig, maar verplicht! Het ACV en United Freelancers pleiten ervoor om sociale rechten te creëren voor iedereen in verhouding tot de betaalde bijdragen.

Let op: een zelfstandige in hoofdberoep zal driemaandelijks een minimumbedrag van ongeveer 875 euro betalen als sociale bijdragen, maar hij/zij bouwt wel sociale rechten op (inclusief pensioen als zelfstandige).

Sociale bijdragen betaal je voor elke begonnen kalenderkwartaal. Dus begin je beter geen zelfstandige activiteit te beginnen bijvoorbeeld eind maart. Dan betaal je 875 euro voor het eerste kwartaal EN opnieuw 875 euro voor elk van de volgende kwartalen (Q2, Q3, Q4, ...).

6. Fiscaliteit van de zelfstandige

De inkomensbelasting is dezelfde (zelfde grenzen, zelfde percentages) voor de werknemer als voor de zelfstandige.

Het belastbaar inkomen van de zelfstandige (bedrag waarop de belastingen zijn berekend) is alles wat je gefactureerd hebt en betaald kreeg tijdens het jaar, verminderd met de btw (als je btw-plichtig bent. De btw heb je normaal ondertussen aan de btw-administratie moeten terugbetalen), de beroepskosten (forfaitaire of reële, zie verder) en de betaalde sociale bijdragen.

7. Beroepskosten voor een zelfstandige

Als zelfstandige (ook in bijberoep), kan je je beroepskosten aftrekken van je inkomen voor de berekening van de sociale bijdragen en belastingen. Je mag kiezen tussen forfaitaire of reële beroepskosten (onafhankelijk waarvoor je kiest voor je hoofdberoep als werknemer).

Kies je voor de forfaitaire beroepskosten, dan bedraagt dit 30% van je beroepsinkomen, met een maximum van 5.040 euro (aanslagjaar 2023, inkomsten 2022). (Aanslagjaar 2024, inkomsten 2023: 5.520 euro).

Voor bedrijfsleiders worden de forfaitaire kosten berekend als 3% van het volledige beroepsinkomen en met een maximum van 2.660 euro (aanslagjaar 2023, inkomsten 2022). (Aanslagjaar 2024, inkomsten 2023: 2.910 euro).

Dat is voor de zelfstandige activiteit, en is cumuleerbaar met de forfaitaire kosten voor de hoofdactiviteit in dienstverband.

Kies je voor de reële kosten, dan moet je een boekhouding houden van al je beroepskosten. De 3 traditionele voorwaarden zijn :

1. De kost maak je voor je beroepsactiviteit, om een belastbaar inkomen te verwerven (dat kan ook om je activiteit te promoveren of ontwikkelen);
2. De kost wordt betaald of gedraagt in het jaar dat je ze in aftrek wil nemen;
3. Je de kost kan bewijzen met bewijsstukken (facturen, bonnetjes, overeenkomsten ...)

De meeste beroepskosten zijn 100% aftrekbaar. Enkele beroepskosten zijn maar gedeeltelijk aftrekbaar : autokosten (aftrekpercentage is afhankelijk van de CO₂-uitstoot van de wagen, en is op de professionele kilometers toegepast), restaurantkosten (69% aftrekbaar als de kosten zijn gemaakt voor de beroepsactiviteit) en relatiegeschenken of representatiekosten (50%).

Gemengde beroepskosten zijn kosten die zowel voor het beroep als voor het privéleven dienen. Deze kunnen maar gedeeltelijk afgetrokken worden, in mate van wat professioneel is. De verdeelsleutel tussen beroeps en privé moet wel bewijsbaar zijn.

Kosten met een volledige privébestemming, geldboetes en belastingen zijn helemaal niet aftrekbaar.

8. Verzekeringen - beroepsverzekering

Een van de vele beroepskosten van een zelfstandige, zijn de verzekeringen.

Verschillende verzekeringen zijn zuiver optioneel :

- verzekering voor inkomensgarantie ingeval van ziekte of ongeval : aan jou (en je familieleden) om te kiezen en voor welk risico, maar de zelfstandige heeft niet dezelfde garanties als de werknemer in geval van arbeidsongeval (een werknemer behoudt 90% van zijn loon) of tijdens de eerste maand ziekte (een werknemer heeft een gegarandeerd loon tijdens de eerste maand).
Wil je de toestand vergelijken op gelijk niveau, dan moet je wel de kost van zo'n verzekering in rekening nemen.
- vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ)

Sinds Juni 2021 is de berekening van het pensioen van de zelfstandigen sterk verbeterd. Nu wordt het berekend op dezelfde manier, gebaseerd op je inkomen, als bij werknemers. Vppr de werkjaren na 2021 ligt het pensioen van zelfstandigen niet meer lager dan dit van werknemers. .

Dat is natuurlijk enkel voor het wettelijk pensioen (1ste pijler). Veel werknemers hebben een aanvullend pensioen (bovenop het wettelijk pensioen), 2de pijler, betaald met een tussenkomst van de werkgever (vaak in het kader van een groepsverzekering). Als zelfstandige, kan je hetzelfde doen door een aanvullend pensioen voor zelfstandigen te onderschrijven.

De beroepsverzekering is verplicht. Dat is voor de mogelijke schade die je aan een derde (een klant, een werknemer van je klant, een klant van je klant, een voorbijganger, ...) zou brengen. Een fout of een ongeval is vlug gebeurd, en dan ben je als zelfstandige aansprakelijk voor enige schade. Schadevergoedingen kunnen hoog oplopen. De prijs van een beroepsverzekering is sterk afhankelijk van je activiteitssector en van het verzekerd maximumbedrag.

9. Kan ik mijn lidgeld aan ACV-United Freelancers als beroepskost aftrekken ?

Jazeker, tenminste als je de reële kosten berekent; dat is typisch een beroepskost. Daarom krijg je jaarlijks van United Freelancers een attest met wat je als lidgeld, tijdens het afgelopen jaar hebt betaald. Tenminste als je aan het ACV of UF hebt laten weten dat je als zelfstandige werkt.

10. Btw-plichtig of niet ?

In deze meeste sectoren zijn freelancers btw-plichtig, er zijn slechts enkele sectorale uitzonderingen (bv. in de gezondheidszorg en voor socio-culturele activiteiten ...). Werk je in deze btw-vrije sectoren, dan ben je vrijgesteld van btw (en dat is geen keuze).

Bij de inschrijving van je onderneming bij een ondernemingsloket en bij de btw, wordt meegedeeld of btw-plichtig bent of niet.

Er zijn ook sectoren die altijd btw-plichtig zijn (je mag in die sectoren dus geen btw-vrijstelling vragen voor kleine ondernemingen), bv. werk in onroerende goederen, horeca, levering van oude materialen.

In alle andere sectoren, kan je een btw-vrijstellingsregime voor kleine ondernemingen aanvragen. Tenminste: als de omzet van je activiteit als zelfstandig (bij- of hoofdberoep) jaarlijks minder bedraagt dan 25.000 euro. Dat is een optie, het is niet verplicht. Er zijn voordelen (minder administratie, je moet niet elke 3 maanden btw terugstorten, je moet geen btw factureren aan je klanten, ...) en nadelen (je kan de btw ook niet recupereren op je eigen aankopen).

Je kan dat vragen bij de start van je activiteit (nieuwe onderneming), of 2 keer per jaar voor een bestaande onderneming.

Pas op, zelfs in het regime van de btw-vrijstelling voor kleine ondernemingen, moet je jaarlijks een klantenlisting indienen bij de BTW (behalve als al je klanten geen btw-nummer hebben, of als je jaarlijks omzet met elke klant lager dan 250 euro bedraagt).

Nuttige links bij FOD Financiën :

[Btw | FOD Financiën \(belgium.be\)](#)

[Btw-vrijstellingsregeling kleine ondernemingen | FOD Financiën \(belgium.be\)](#)

11. Moet ik ook facturen maken als ik niet Btw-plichtig ben?

Ja, ook dan moet je facturen uitschrijven, maar geen btw berekenen bovenop de afgesproken prijs. Als je geniet van het btw-vrijstellingregime voor kleine ondernemingen, dan mag je GEEN btw aanrekenen aan je klanten.

Je btw-nummer schrijf je toch op je factuur, met een 'BE' ervoor.

12. Vrijstelling van sociale bijdragen

Dat is alleen mogelijk vanaf het 5e trimester, in geval van tijdelijke economische moeilijkheid en voor zelfstandig in hoofdberoep. Een zelfstandige in bijberoep kan GEEN vrijstelling van sociale bijdragen vragen.

Pas op ! voor de kwartalen waarop je vrijstelling van de sociale bijdragen krijgt, betaal je geen sociale bijdragen, maar bouw je ook geen sociale rechten op ! Dat zal dus wel in mindering komen voor je pensioenopbouw.

13. Heb ik een boekhouder nodig ?

Een boekhouder is NIET verplicht. Voor veel freelance activiteiten en bijberoepen is de boekhouding niet zo ingewikkeld, en kan je het zelf doen, vooral met de steun van United Freelancer bij administratieve geschillen. Het is afhankelijk van het jaarlijks aantal facturen en kostennota's en/of specifieke diensten (bv. subsidies). Er zijn ook e-applicaties die u daarmee kunnen helpen (zoals Dextter en Accountable).

Kiest je toch voor een boekhouder, kies dan liever voor een jaarlijks forfait, aangepast aan je noden.

Afhankelijk van je regio hebben we ook enkele contacten/partnerschappen waarmee je tenminste kan vergelijken.

14. Wat in geval van wanbetaling ?

Wanbetaling van een klant/opdrachtgever is een belangrijke risico in elke zelfstandige activiteit. Bij onbetaalde facturen kan United Freelancers je helpen in een eerste fase, en vaak kunnen we het zo oplossen. Ook kunnen we partners aanbevelen voor terugvordering.

Je kan het risico ook beperken door ermee rekening te houden bij het vastleggen van je tarief en met goede afspraken (bv. duidelijke algemene verkoopsvoorwaarden of dienstverleningsovereenkomsten).

De normale betalingstermijn is binnen 30 dagen na ontvangst van je factuur. Dat is dus al één maand later dan een werknemer (die betaald wordt juist na of zelfs een beetje voor einde van de gewerkte maand). Bij laattijdige betaling kan je wettelijke interesten bijrekenen. Maar de betalingstermijn en boetes ingeval van laattijdige betaling kan

korter of langer, groter of kleiner afgesproken worden. Pas dus op wat voorgesteld wordt in je dienstverleningsovereenkomst met je klant/opdrachtgever.

15. Indexering

Voor een zelfstandige is er wettelijk geen automatische indexering van de verloning (in tegenstelling met meeste werknemers). Theoretisch bepaalt de zelfstandige zelf zijn tarieven. Hij zou dus zonder probleem zelf zijn tarieven indexeren. In de praktijk is dit vaak niet zo eenvoudig. Dikwijls tekenen freelancers een kader-overeenkomst (of dienstverleningsovereenkomst) met een klant/opdrachtgever. Als deze geldig is voor verschillende jaren, dan is het belangrijk in om in de overeenkomst een systeem voor indexering of -tenminste- jaarlijks herziening van de afgesproken tarieven te voorzien. Anders kan een tarief dat je op jaar X afspreekt weinig betekenen een aantal jaren later.

16. Een “snelle” vergelijking van barema’s werknemer/freelancer

Als freelancer is het helemaal niet de bedoeling dat je minder zou verdienen als een werknemer in dezelfde functie (als dat bestaat). Als je het loon van een vergelijkbare werknemer is (barema’s voor je activiteitssector kan je vragen aan het ACV; er bestaan ook tabellen met referentielonen volgens de functie) ken, dan kan je berekenen hoeveel je best als freelancer factureert. Hoe je dat best doet, hebben we in de webinar uitgelegd.

Een “snelle” vergelijking (dus voor een ruwe schatting):

$$\text{Ereloon freelancer} = \text{Bruto loon werknemer} \times 1,4 + \text{beroepskosten}$$

Dus (maar hier sterk afhankelijk van de echte beroepskosten)

$$\text{Ereloon freelancer} = \text{Bruto loon werknemer} \times 1,5-1,7$$

- De vermenigvuldigingsfactor van 1,4 staat voor het verschil in persoonlijke sociale bijdragen en om er rekening mee te houden dat de werknemer een dubbel vakantiegeld ontvangt en een eindejaarspremie op zijn maandelijks loon.
- De vermenigvuldigingsfactor en de beroepskosten zijn natuurlijk sterk afhankelijk van je activiteitssector en je functie.
- Het “bruto loon werknemer” in de formule is het brutoloon van de werknemer, zoals bepaald in zijn arbeidsovereenkomst en loonfiche. Het is niet de bruto loonkost voor de werkgever (die nog 25-30% hoger ligt).
- Dat is zonder rekening te nemen met bijkomende voordelen waarvan een gelijkaardige werknemer kan genieten in natura (bv. gratis parking, bedrijfswagen, groepsverzekering, ...) of netto (bv. maaltijdcheques, ecocheques, aanvullend pensioen, ...)

Als je van het maandloon van een werknemer naar een dagelijks loon of uurloon wil gaan, pas je de volgende formules toe:

- $\text{Maandelijks loon werknemer} \times 3 / 13 / \text{aantal werkdagen per week} = \text{dagloon (bij voltijdse tewerkstelling)}$
- $\text{Maandelijks loon werknemer} \times 3 / 13 / \text{aantal werkuren per week} = \text{uurloon}$